

kunde reises væsentlige Indsigelser. Siden fik den ærede Ordfører Ordet, og han har for en stor Deel bemærket, hvad jeg troede især at maatte sige. Der er imidlertid dog et Punkt tilbage, hvori jeg troer at kunne tilføie Noget til hvad den ærede Ordfører hittede. Den ærede Finantsminister synes ganske vist ikke at ville give dem Ret, der sige, at den hele Fordeling efter Contingentsystemet er en „Gjætning“ og en „qvadreret Urmelighed“; men han antydede dog, at det var hans Anskuelse, at Fordelingen hvilede paa et meget usolidt Grundlag, fordi Meget maatte overlades til Regjeringens Skjøn, og det ikke kunde være anderledes, end at — naar jeg ikke feiler, troer jeg, at det var hans Udtryk, — dette maatte være vilkaarligt. Jeg vilde meget beklage, om dette Udtryk virkelig var oprigtigt meent og er begrundet i den ærede Ministers Anskuelse; thi da Alt ved denne Lovs Gjennemførelse, enten man følger det ene eller det andet System, vil beroe paa et Skjøn, saa vil Loven i sin Heelhed blive af en saa forkastelig Natur, at, dersom dette Skjøn skulde være eensbetydende med Vilkaarlighed, jeg da ikke vil kunne stemme for Loven. Men det forekommer mig virkelig, at det ikke kan være saaledes at forstaae, som det optages af dem, der ville søge en Støtte i disse Ministers Ord. Ingen vil vistnok mene, at den Afveining af de forskjellige Forhold, hvorefter Finantsministeren, eller vedkommende Minister, har at udtale et Skjøn, skulde kunne føre til Noget, som med mathematisk Visshed skulde kunne paavises at være det ene Rette, det under alle Omstændigheder Fulgyldige, men jeg antager dog, at der derigjennem maa kunne opnaaes den Grad af Sikkerhed, som kan forlanges. Naar der paalignes et Contingent, der skal fordeles imellem Kjøbstæderne, for $\frac{1}{3}$ efter Folketallet, for $\frac{1}{3}$ af Assurancesummen og for $\frac{1}{3}$ efter Ministers Skjøn, saa troer jeg, at man derved kan komme til et i Almindelighed rigtigt Resultat. Man siger, at Folketallet i og for sig kan ikke være det Afgjørende. Det indrømmer jeg; men det kan i mange og i de fleste Tilfælde være et Moment til at bedømme en Communes Skatteevne. Det Samme gjælder om Assurancesummen. Jeg vil ikke begynde med at opregne,

hvad de enkelte Kjøbstæders Assurancesummer andrage, men jeg vil bede Enhver, der interesserer sig for at komme til at fælde en grundig Dom, om ikke at lade sig forlede af løst henkastede Ord her i Salen, men at see, om ikke Assurancesummen i de allerfleste Tilfælde virkelig svarer til en Communes Skatteevne. Jeg veed godt, at der er enkelte Kjøbstæder, som have tabt deres fordums Storhed; jeg skal som en saadan f. Ex. nævne Viborg, og hvor Bygningernes Assurancesum derfor ikke staaer i samme Forhold til Communes Skatteevne som i andre Kjøbstæder; men naar man saaledes maa rette sig for de to Trediedele efter usfuldkomne Momenter, saa er det Noget, der ikke blot er en Berettigelse, men en Pligt for vedkommende Minister, nøie at tage under Overveielse den Indsigelse, han kan give det tredie Moment, og saa vil hans Skjøn i de fleste Tilfælde kunne gjøre det godt, hvad der ved Besølgelsen af de to første Momenter maatte være feilet i de enkelte Tilfælde. Jeg behøver vistnok ikke at opregne de mange Forhold i Kjøbstæderne, der kunne lede Ministers Skjøn. Dersom alle Kjøbstæder vare Skjønstæder, saa vilde jeg tage Commercelæsterne med i Betragtning; da vilde Skjønnets over de enkelte Kjøbstæders Skatteevne ogsaa for en Deel kunne rette sig derefter — jeg nævner dette eksempelvis, fordi i Krigsskatloven Commercelæsterne vare optagne som et Skatteobject. Og saaledes er der vistnok mangfoldige Forhold, der maae kunne lede Skjønnets, saa at det: at sige, at denne Fordeling maa beroe paa en Vilkaarlighed, er, forekommer det mig, at gjøre sig Sagen meget let, er ikke at tiltroe sig selv den Sikkerhed i Bedømmelsen af Forholdene, som jeg er overbevist om, at den nærværende ærede Finantsminister kun kan forglemme, naar han af en vidt breven Bestemthed ikke vil tage Hensyn til, hvad han formaaer. Det Samme gjælder med Hensyn til Fordelingen af de Contingenter, der falde paa de enkelte Landdistricter, naar man tager det Forflag, som jeg tillod mig at antyde, at jeg troede, at Finantsministeren muligvis kunde gaae ind paa under Forudsætning af Contingentsystemets Vedtagelse. Hvad Fordelingen af disse Contingenter angaaer, kan jeg ikke troe — jeg